

MEDICUL, PROFESORUL CONSTANTIN ȚĂBĂRNĂ

Onorată comunitate științifică, Constantin Țăbărnă, doctor habilitat în științe medicale, profesor universitar, academician Onorific al Academiei de Științe din Republica Moldova, este cu adevărat un om emerit, un maestru al culturii medicale autohtone, absolvent al primei promoții de medici de la noi și reprezentant al absolvenților de aur ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, unde a activat aproape 60 de ani. Dumnealui este unul dintre clasicii medicinei autohtone care au lăsat brazde adânci în procesul de fondare a medicinei noastre. Domnia sa a manifestat de-a lungul anilor un înalt potențial intelectual, perseverent și creativ în toate domeniile de activitate- clinică, pedagogică, științifică și managerială.

Îmi aduc aminte, fiind studenți la anul 1 și 2 toți așteptam cu nerăbdare să începem disciplinele clinice. Și una dintre primele catedre care ne-a deschis orizonturile medicinei clinice a fost chirurgia generală, condusă de către profesorul Constantin Țăbărnă. Dumnealui avea o prestare pozitivă care îți trezea fascinație față medicina clinică. Datorită prelegerilor domniei sale și modului prin care dumnealui conducea clinica, marea majoritate a studenților s-au în-

drăgostit în disciplinele chirurgicale. Studenții erau interesați și motivați să participe la ședințele cercurilor științifice și, ulterior au devenit chirurghi, care au reușit să fondeze o școală chirurgicală de excelență în Republica Moldova.

Țin minte foarte bine, până acum, prelegerile, seminarele chiar și examenul pe care mi la primit domnul profesor Constantin Țăbărnă. Ulterior absolvind deja facultatea de medicină, am avut noroc de nenumărate tangențe de comunicare și colaborare în activitățile profesionale comune, ce au contribuit la o apropiere profesională și o posibilitate de a cunoaște mult mai profund personalitatea destinsului profesor.

În perioada de pregătire postuniversitară a mea în instituțiile de excelență din Moscova nu o dată m-am întâlnit cu domnul profesor în calitate de reprezentant al Republicii Moldova, unde domnia sa se poziționa ca unul din liderii importanți din fosta Uniune Sovietică. Colegii de acolo îi purtau profundă stimă. Relațiile pe care domnia sa le-a dezvoltat activând în Moscova, au avut o contribuție enormă la procesele de pregătire a cadrelor medicale de la noi, de obținere a burselor pentru studii în doctorantură și organizare a diferitor congrese și evenimente în Republica Mol-

dova. Am participat și eu la câteva ședințe unde profesorul Țibârna a ținut discursuri și a prezentat rezultatele muncii sale, care erau mereu apreciate de către colegii din fosta uniune.

Din păcate, puțin este elucidat faptul că profesorul Țibârna a fost unul din marii coordonatori ai cercetării științei medicale autohtone. Consider, că acest fapt, merită a fi subliniat și menționat mai des. Dumnealui a condus, timp de ani buni, așa numitul comitet de coordonare a cercetărilor medicale „Ucionii Medișinscîi Soviet” al ministerului sanatații. Domnia sa coordona toată cercetarea medicală în Republica Moldova începând de la publicații, monografii, lucrări științifice, lucrări metodice până la procesele de fondare și de organizare a institutelor de cercetare. În perioada când domnia sa conducea acest consiliu, importante reforme în organizarea politicilor de sănătate au avut loc. Printre acestea se numără: deschiderea Institutul de Cardiologie, precum și a Institutului Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului. Tot sub influența dumnealui, au fost reorganizate instituțiile de cercetare. Astfel, putem afirma cu încredere faptul că profesorul Constantin Țibârna, a fost un reprezentant al politicilor de organizare a sistemului de sănătate din Republica Molodva, și unul dintre fondatorii și coordonatorii științei medicale autohtone.

Profesorul Țibârna a publicat peste 400 de lucrări științifice, inclusiv 17 monografii, găsind timp și pentru elaborarea unor metode inedite de diagnostic și

tratament, a contribuit în mod direct la pregătirea a 36 teze de doctor și doctor habilitat în medicină, și a condus 20 de ani Consiliul de experți al Ministerului Sănătății, deținând un timp aceeași funcție și în cadrul Comisiei Superioare de Atestare a Republicii Moldova. Toate aceste realizări, în paralel cu o remarcabilă activitate pedagogică la Alma Mater, în calitate de profesor universitar și conducător al catedrei de chirurgie. Și aproape zilnic salva vieții, pe masa de operație.

Pentru meritele-i incontestabile în cercetare, pedagogie, activitate clinică i s-au conferit Ordinul „Gloria Muncii”, precum și titlurile onorifice de membru titular al Asociației Mondiale al Academiei de Științe din New-York, academician Onorific al Academiei de Științe a Republicii Moldova „Om Emerit” și Laureat al Premiului de Stat al Republicii Moldova.

Dumnealui va rămâne pentru noi mereu, un coleg bun, un profesor remarcabil, un excepțional organizator, un cercetător de notabil, un clinician valoros și un om deosebit Activitatea sa clinică, științifico-didactică și managerială va rămâne pentru noi toți ca un reper de aspirație.

Academician **Stanislav GROPPA**,
Prorector pentru activitatea de cercetare
la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
„N. Testemițanu”